

ಹಾರ್ಮೋನ್ ಅಸಮತೋಲನ ಸಂತಾನಹೀನತೆಗೆ ಕಾರಣ

ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಬಂಜೆತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಮೋನ್ ಅಸಮತೋಲನವು ಒಂದು. ಮಹಿಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಡಾಣು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗದೇ, ಹಾರ್ಮೋನಿನ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಮರ್ಥನಾದಾಗ, ಅದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಾರ್ಮೋನಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಏರಿಕೆ ಅಥವಾ ಇಳಿಕೆಯುಂಟಾಗಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಹಾರ್ಮೋನಿನ ಅಸಮತೋಲನದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಅನಿಯಮಿತ ಋತುಚಕ್ರ, ಅತಿಯಾದ ಋತುಸ್ವಾವ ಅಥವಾ ಅತಿಕಡಿಮೆ ಋತುಸ್ವಾವ, ಹೊಟ್ಟೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋವು, ಕೆಲವು ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಋತುಚಕ್ರ ಸಂಭವಿಸದೇ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ದೇಹದತೂಕದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ಏರಿಕೆ ಅಥವಾ ಇಳಿಕೆಯಾಗುವುದು ಮುಂತಾದವು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು.

ಹಾರ್ಮೋನಿನ ಅಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳು ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು:

ಗ್ರಂಥಿಗಳಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಥೈರಾಯಿಡ್, ಪಿಟ್ಯುಟರಿ ಮತ್ತು ಹೈಪೊಥಾಲಮಸ್ ಗ್ರಂಥಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಈ ಗ್ರಂಥಿಗಳು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಹಾರ್ಮೋನುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಸಂತಾನ ನಿಯಂತ್ರಕ ಮಾತೃಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ, ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಹೈಪೋಥೈರಾಯಿಡಿಸಂನಂತಹ ಖಾಯಿಲೆಗಳಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಯುಂಟಾಗಬಹುದು. ಈ ಅಸಮತೋಲನದಿಂದಾಗಿ, ಅಂಡಾಣು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕ್ರಿಯೆಯು ನಿಂತು ಗರ್ಭಧಾರಣೆಗೆ ತೊಡಕಾಗಬಹುದು.

ಅಂಡಾಣು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗ್ರಂಥಿಯಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಥವಾ ಪ್ರೋಲಾಕ್ಟಿನ್ ಅತಿಯಾದ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಹಾರ್ಮೋನಿನ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರೋಲಾಕ್ಟಿನ್ ಎಂಬುದು ಎದೆಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಹಾರ್ಮೋನು. ಇದು ಅಂಡಾಣು ಬಿಡುಗಡೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಅಪೂರ್ಣವಾದ ಅಂಡಾಣು ಬಿಡುಗಡೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 'ಅನ್‌ಒವ್ಯುಲೇಶನ್' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಆಂಡ್ರೋಜನ್ ಅತಿಯಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಂಡ್ರೋಜನ್ ಅನ್ನು ಪುರುಷ ಹಾರ್ಮೋನ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಅತಿಯಾದ (ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಟೆಸ್ಟೋಸ್ಟೆರಾನ್) ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಅಂಡಾಣು ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಕೇತ ನೀಡುವ ಈಸ್ಟ್ರೋಜನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಂಡಾಶಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಗುಳ್ಳೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ (ಪಾಲಿಸಿಸ್ಟಿಕ್ ಒವೇರಿಯನ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್ ಪಿಒಒಎಸ್) ಯಲ್ಲಿ ಅಂಡಾಶಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ನೀರಿನ ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ಹಾರ್ಮೋನ್ ಮತ್ತು

ಋತುಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಅಂಡಾಣು ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಈಸ್ಟ್ರೋಜನ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಜೆಸ್ಟೆರಾನ್ ಕುಂಠಿತ ಉತ್ಪಾದನೆಯಿಂದ ಅಂಡಾಣುವಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕ್ಷೀಣಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಅಂಡಾಣು ಫಲಿತವಾಗಲು ವಿಫಲವಾಗಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಫಲಿತವಾಗಲು ವಿಫಲವಾದ ಅಂಡಾಣುಗಳು ಗುಳ್ಳೆಗಳಾಗಿ ಅಂಡಾಶಯದ ಒಳಭಾಗ ಮತ್ತು ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಲುಗಟ್ಟಬಹುದು. ಅದಲ್ಲದೇ ಪಿಒಒಎಸ್ ನಿಂದ ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಹೆಚ್ಚಿ ಟೈಪ್-II ಡಯಾಬಿಟಿಸ್ ಉಂಟಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಆಂಡ್ರೋಜನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಹೆಚ್ಚಿಬಹುದು.

ಮಹಿಳೆಲ್ಲಿ ಋತುಬಂಧವು 40 ವಯಸ್ಸಿನ ನಂತರ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಶುರುವಾದಲ್ಲಿ ಇದು ಬಂಜೆತನದ ಒಂದು ಖಚಿತ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. 40 ವರ್ಷ ದಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಅಂಡಾಣು ಬಿಡುಗಡೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅವಧಿಗೆ ಮುನ್ನ ಅಂಡಾಶಯದ ವಿಫಲತೆಯಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ಬಂಜೆತನವು ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣವು ಕೇವಲ 1% ಇರುತ್ತದೆ. ಋತುಬಂಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂಡಾಣು ಬಿಡುಗಡೆ ನಿಧಾನಗೊಂಡು ನಂತರ ನಿಂತು ಹೋಗುವುದಲ್ಲದೇ ಮಹಿಳೆಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಬದಲಾವಣೆ ಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅತಿಯಾದ ಮಾನಸಿಕ ಏರುಪೇರು, ನಿದ್ರೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ, ಅನಿಯಮಿತ ಋತುಚಕ್ರ ಮತ್ತು ಹಾಟ್ ಫ್ಲಾಶ್ ಋತುಬಂಧದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ.

ಗರ್ಭಕಂಠದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಲೋಳೆಯಂಥ ಪದಾರ್ಥವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದ ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಗರ್ಭಕಂಠದ ಅಸಹಜ ಮ್ಯೂಕಸ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ; ಅಂಡಾಣು ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೀರ್ಯಾಣುವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗರ್ಭಕಂಠದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಅಂಡಾಣು ಫಲಿತಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಮ್ಯೂಕಸ್‌ನ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಮ್ಯೂಕಸ್‌ನ ಸಾಂದ್ರತೆಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದ ಸಾಂದ್ರತೆಗಿಂತ ತೆಳುವಾಗಿದ್ದು, ನೀರು ನೀರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ವೀರ್ಯಾಣುವಿನ ಚಲನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಗಿ ಅಂಡಾಣು ಫಲಿತಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರಬಹುದು. ಈಸ್ಟ್ರೋಜನ್ ಕಡಿಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಿಂದ ಮ್ಯೂಕಸ್ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ವೀರ್ಯಾಣುವಿನ ಚಲನೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗ್ರಂಥಿಗಳು ಮ್ಯೂಕಸ್‌ನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹೊಣೆಯಾಗಿದ್ದು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಕೊರಳಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮ್ಯೂಕಸ್ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪುನಃ ಪುನಃ ಸೋಂಕು ತಗುಲುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಲೈಂಗಿಕ ರೋಗಗಳಿಂದಾಗಿ ಗರ್ಭಕಂಠದಲ್ಲಿ ಮ್ಯೂಕಸ್‌ನ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿರಬಹುದು.

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಯಸ್ಸು, ಆರೋಗ್ಯ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಬಂಜೆತನದ ಕಾರಣಗಳು, ಕೆಲವು ಔಷಧ, ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನಗಳು, ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ, ಮತ್ತು ಹಾರ್ಮೋನು ಅಸಮತೋಲನದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ

ಡಾ. ದೇವಿಕಾ ಗುಣಶೀಲ, ಜ್ಯಾಕ್ ಸಂತಾನಫಲ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ತಜ್ಞರು

ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಗಮನ ದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂಜೆತನ ನಿವಾರಣಾ ತಜ್ಞರು ಹಾರ್ಮೋನಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಬಂಜೆತನದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬಂಜೆತನ ನಿವಾರಣಾ ತಜ್ಞರು ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ದಂಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು. ಹಾರ್ಮೋನು ಅಸಮತೋಲನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನವು - ಔಷಧಗಳು, ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಅಸಿಸ್ಟೆಡ್ ರಿಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ (ART), ಇನ್ ವಿಟ್ರೊ ಫರ್ಟಿಲೈಸೇಶನ್ (IVF), ಇಂಟ್ರಾಸಿಟೊಪ್ಲಾಸ್ಮಿಕ್ ಸ್ಪರ್ಮ್ ಇಂಜಕ್ಷನ್ (ICSI), ಗ್ಯಾಮೆಟ್ ಇಂಟ್ರಾಫಾಲೋಪಿಪಿನ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ (GIFT), ಡೋನರ್ ಎಗ್, ಎಂಬ್ರಿಯೋ ಅಡಾಪ್ಷನ್ ಮುಂತಾದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬಹುದು. ಹಾರ್ಮೋನು ಮತ್ತು ಬಂಜೆತನ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು.

ಲೇಖನ: ಡಾ. ದೇವಿಕಾ ಗುಣಶೀಲ

ಜಿಜ್ಞಸು ಮಾಡಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:

ಗುಣಶೀಲ ಫರ್ಟಿಲಿಟಿ ಸೆಂಟರ್
ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು,
ದೂರವಾಣಿ:
080-41312600 ಅಥವಾ 080-46462600

GUNASHEELA
Fertility Centre

ಗುಣಶೀಲ ಫರ್ಟಿಲಿಟಿ ಸೆಂಟರ್
ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು,
ಫೋನ್: (080) 41312600 / 266735858
ಶಾಖೆ: ಕೋರಮಂಗಲ: ಫೋನ್: (080) 41712600